

Arbejds miljø og Helbred

Nye tal på volden

Specialpædagoger, sosu'er, politi- og fængselsbetjente, portører, specialundervisere, lærere og sygeplejersker er mest udsat for vold og trusler på jobbet. Det viser den nye undersøgelse 'Arbejds miljø og Helbred' fra Det Nationale Forskningscenter for Arbejds miljø.

27.000 danskere har svaret på, om de har været udsat for vold eller trusler i 2014. Tallene viser ikke de store udsving i forhold til 2012: I 2014 var 5,8 % udsat for fysisk vold, mens 8,4 % var udsat for trusler. I 2012 var andelen henholdsvis 5,4 % (fysisk vold) og 8,5% (trusler).

kap

Læs mere på www.arbejds miljø forskning.dk.

Nyhedsbrevet

JOB UDEN VOLD

Gør vold på din arbejdsplads til historie

Ny publikation

Risikovurdering - en introduktion

Risikovurdering på sociale tilbud handler både om at sikre de ansattes tryghed og sikkerhed og om at skabe tryghed og trivsel for borgerne, så de mestrer hverdagen bedst muligt.

Temahæftet giver en introduktion til risikovurdering. Det har fokus på, hvordan personalet kan inddrage borgerne i arbejdet gennem dialog og redskaber, der tager afsæt i tryghed, mestring og selvindsigt. Hæftet præsenterer nogle af de mest anvendte redskaber til risikovurdering og giver eksempler på, hvordan de bruges i praksis. På Vold som Udtryksforms hjemmeside kan du finde flere eksempler.

Temahæftet bygger på publikationen Risikovurdering - et bidrag til voldsforebyggelse, som Vold som Udtryksform udgav sidste år.

kap

Risikovurdering - en introduktion.

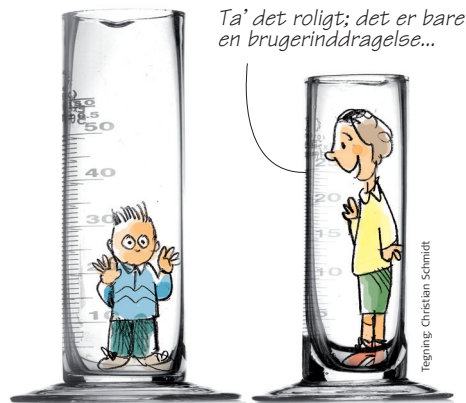
Vold som Udtryksform, 2015. 16 s. Bestil eller download via voldsomudtryksform.dk

Udviklingsarbejde

Nyt laboratorium om brugerinddragelse

Vold som Udtryksform etablerer til september et nyt arbejdspladslaboratorium. Deltagerne er ledere og arbejds miljørepræsentanter fra 12 sociale tilbud for mennesker med udviklingshæmning samt mennesker med psykiske lidelser og misbrug.

I arbejdspladslaboratoriet deltager arbejdspladserne i et udviklings-

arbejde om, hvordan man kan inddrage borgerne i det voldsforebyggende arbejde. Udviklingsaktiviteterne finder sted både på de enkelte arbejdspladser og på tværs ved tre samlings, hvor deltagerne mødes, får input om brugerinddragelse og deler viden og erfaringer.

bbb

De 12 arbejdspladser: Kær-Huset, Lemvig Kommune - Flinterupgård, Københavns Kommune - Botilbuddene Svenstrup og Ellebo, Sønderborg Kommune - Bostedet Sneppevej, Holbæk Kommune - Lindekollegiet Virkelyst, Herning - Vordingborg Kommune - Syddjurs Kommune - Center for Handicap og Psykiatri, Specialcenter Vest, Slagelse Kommune - Granbakken, afdeling Askegården, Region Midtjylland - Granbakken, afdeling Grankoglen, Region Midtjylland - Bofællesskab Smærugota, Færøerne - Bofællesskab Stoffalæg, Færøerne.

APV og risikovurdering i Brønderslev

Hvis "JA" gå direkte til risikovurdering

I Brønderslev Kommune bruger medarbejderne i psykiatrien og på ældreområdet APV'en som en rettesnor for, hvornår de skal udarbejde en risikovurdering for en borger.

– **Vi har koblet** de redskaber, vi brugte i forvejen: APV-skemaet og handleplanen, som vi har udvidet til APV+ med blinklysskemaet til risikovurdering. Som noget nyt har vi lavet et flowdiagram (se illustration), der viser arbejdsgangen, når vi udarbejder APV for en ny borger. Det er nemt at overskue og bruge, også når vi introducerer nye medarbejdere og elever til arbejdet i den enkelte afdeling eller enhed.

Det fortæller Marianne Mortensen, arbejdsmiljø- og HR-konsulent i Brønderslev Kommune.

Risikovurdering med blinklysmetoden

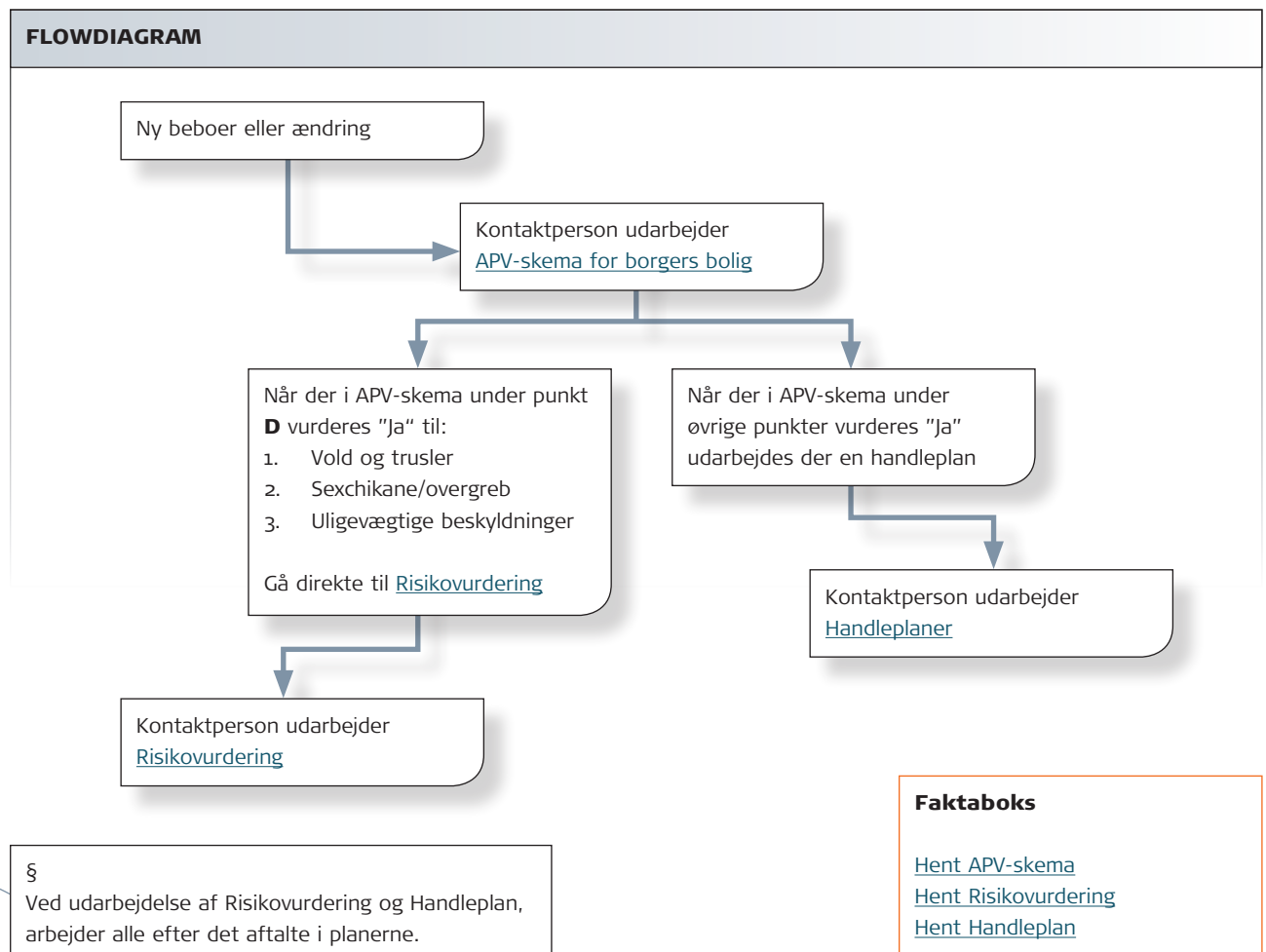
Når medarbejderne tager imod en ny borger, udarbejder kontaktpersonen altid en APV for borgerens bolig og en handleplan for de problemstillinger, der eventuelt kommer frem. APV-skemaets

punkt D handler om psykiske påvirkninger i arbejdet. Hvis der er problemer her, bliver der udarbejdet en APV+, altså en risikovurdering.

Hvis kontaktpersonen sætter X i "ja" i de felter, der handler om vold/trusler; sexchikane/overgreb eller uligevægtig/beskyldninger *skal* det tværfaglige team udarbejde en risikovurdering, evt. i samarbejde med borgeren.

Hvis APV'en viser, at der er 'proble-

Fortsættes side 3

APV og risikovurdering fortsat...

mer med borgerens økonomi', 'dårligt samarbejde med borgeren', 'problemer med besøgende/pårørende' eller 'misbrug', skal teamet overveje at lave en risikovurdering.

Risikovurderingen laves efter 'blinklysmetoden', der beskriver borgerens adfærd og personalets pædagogiske tiltag, når borgeren er i hhv. grøn (komfortzone), gul (zone med problemadfærd) og rød (konfliktzone).

"Når I rører ved mig, bliver jeg rasende"

Det socialpsykiatriske bosted Hedebo har arbejdet med flowdiagrammet siden efteråret.

– Arbejdet på Hedebo blev sat i gang på baggrund af et påbud fra Arbejdstilsynet. Vi igangsatte en proces og holdt nogle temadage, hvor medarbejderne drøftede, hvad de forstår ved vold og trusler, hvad de vil acceptere, og hvordan de kan håndtere voldsomme episoder. Og vi udarbejdede nye lokale retningslinjer med udgangspunkt i identifikation, forebyggelse og håndtering, fortæller Marianne Mortensen.

Hedebo har gode erfaringer med at inddrage borgerne i risikovurderingen.

– Da personalet fx udfyldte en risikovurdering med en borger, kunne han selv sætte ord på, hvad der gør ham rigtig vred, når han er i 'gul': "Når I rører ved mig, bliver jeg rasende". Så lidt skulle der til, for at de fik draget borgeren med ind i voldsforebyggelsen, siger Marianne Mortensen.

Øget opmærksomhed på risikovurdering

Flowdiagrammet er nu også i brug på to af kommunens enheder, hvor der bl.a. bor borgere med demens og dobbeltdiagnoser (misbrug og psykisk lidelse).

Brugen af diagrammet har gjort, at medarbejderne har fået øget opmærksomhed på risikovurderinger.

– Vi er meget bevidste om, at vi nu har et redskab, vi ved vi kan anvende. Og APV-skemaer, skemaer til risikovurdering og handleplaner ligger frit tilgængelige – også for andre – på Brønderslev Kommunes hjemmeside, siger Marianne Mortensen. kap

**Hent skemaerne på
www.ansatibrønderslev.dk
under punktet arbejdsmiljø**

Ny undersøgelse

Vold i psykiatrien

Tre ud af fem sygeplejersker i psykiatrien har inden for det seneste år været udsat for vold eller trusler på deres arbejde, det viser en ny måling, foretaget for Dansk Sygeplejeråd.

Problemet afspejler sig i en lang række tilfælde, hvor Arbejdstilsynet har givet påbud til psykiatriske afdelinger. Dansk Sygeplejeråd vil nu kræve, at arbejdsgiverne sørger for, at der bliver lavet konkrete handleplaner på de enkelte afdelinger:

– Det er ledernes ansvar at sikre, at der er nok ressourcer til, at medarbejderne er trygge ved at gå på arbejde. Der skal være det rette uddannede personale, der formår at nedtrappe konflikter, og som kan hjælpe, hvis der går en alarm. Samtidig skal der skabes en kultur, hvor der automatisk sker debriefing og supervision, hvis der forekommer voldelige episoder, siger Dorte Steenberg, næstformand i Dansk Sygeplejeråd. Hun understreger også, at det er vigtigt at registrere de voldelige episoder, så man kan handle på dem og forebygge, at det sker igen. kap

Læs analysen om vold og trusler på dsr.dk

Kilde: www.dsr.dk/nyheder

Startpakke

Giv volden en skalle

Videnscenter for Arbejdsmiljø har udviklet en startpakke med fire værktøjer, der skal gøre det nemt at sætte gang i dialogen om voldsforebyggelse på arbejdspladsen.

Værktøjerne tager udgangspunkt i, at vold og trusler skal forebygges i fællesskab, og derfor er omdrejningspunktet en fælles temadag på arbejdspladsen.

Hele startpakken består af:

- En introduktionspjece
- Opskriften på en temadag
- Dialogplader
- Tre film med vejledning og inspiration til dialogen på temadagen.

**Hent startpakken og
download værktøjerne
på www.forebyg vold.dk**

Temamøder om konflikter og vold på arbejdspladsen

Voldsforebyggelse og konflikthåndtering

Oplægsholdere:

Lars Mogensen (tv) og Bjarne Møller

Bjarne Møller indleder med et kort oplæg om vold, forebyggelse og håndtering: Hvor omfattende er problemet? Hvordan kan vi forebygge fysisk og psykisk vold? Hvordan hjælper vi kollegaen, som er blevet ramt? Bjarne Møller er projektleder i Vold som Udtryksform.

Lars Mogensens oplæg handler om konflikthåndtering, kommunikation, trivsel, ny energi og måden, vi møder hinanden på. Lars Mogensen er konfliktcoach, foredragsholder og forfatter til bogen "Konflikter – Sådan tackler du dem."

Læs mere på conflict.dk

Hvor og hvornår:

23. november i Aarhus

Voldsforebyggelse og mental robusthed

Oplægsholdere:

Hans Old Jensen (tv) og Bjarne Møller

Bjarne Møller indleder med et kort oplæg om vold, forebyggelse og håndtering: Hvor omfattende er problemet? Hvordan kan vi forebygge fysisk og psykisk vold? Hvordan hjælper vi kollegaen, som er blevet ramt? Bjarne Møller er projektleder i Vold som Udtryksform.

Hans Old Jensens oplæg handler om mental robusthed. En strategi til at begrænse volden og dens skadevirkninger er at se på sin egen robusthed og overveje, hvordan man kan øge evnen til at 'stå godt', hvis de andre veje ikke er mulige. Mental robusthed henter sin inspiration i positiv psykologi og Martin Seligmans arbejde med soldater i den amerikanske hær.

Hans Old Jensen er organisationskonsulent i Akon – Arbejdsmiljøkonsulenterne.

Få en forsmag på oplægget

Se videoklip med Hans Old Jensen på www.voldsomudtryksform.dk (under film)

Hvor og hvornår:

19. oktober i Esbjerg

2. november i Aarhus

Konflikt uden konfrontation – med low arousal

Oplægsholder:

Bo Hejlskov Elvén

"Folk har en tendens til at gøre det mest begribelige i den enkelte situation. Og hvis rammerne er rigtige, så gør folk også det, vi beder dem om. Vi skal for enhver pris prøve at holde roen i situationen."

Bo Hejlskov Elvéns oplæg tager udgangspunkt i neuropsykologi, stressforskning og affektteoretisk tænkning. Metoderne er en del af den ro-givende, ikke konfronterende tilgang kaldet low arousal.

Bo Hejlskov Elvén er psykolog, foredragsholder og forfatter til flere bøger og artikler om, hvordan man håndterer problemskabende adfærd.

Se www.hejlskov.se

Få en forsmag på oplægget

Se videoklip med Bo Hejlskov Elvén på www.voldsomudtryksform.dk (under film)

Hvor og hvornår:

28. september i Aalborg

29. september i Odense

30. september i København

Læs mere om temamøderne og tilmeld dig på www.voldsomudtryksform.dk